

Andebu Døvblindesenter

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Vår ref:
2007000150-4/2007000258-RJA

Arkivnr:
F01

Deres ref:
Hanna Norum Resløyken

Dato:
09.10.2007

FORSLAG TIL STERKERE RETTIGHETSFESTING AV ORDNINGEN MED BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE

Vi viser til Helse og omsorgsdepartementet høringsnotat om forslag til sterkere rettighetsfesting av ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Andebu Døvblindesenter (ADb) består av bo avdelinger og et regionsenter med en konsultativ avdeling.

Regionsenteret ved ADb er en del av det Nasjonale kompetansesystemet for døvblinde.

Konsultativ avdeling gir tjenester til personer med medfødt døvblindhet og personer med ervervet døvblindhet, i fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud og Østfold.

Vi gir helhetlige tjeneste i et livsløpsperspektiv.

Når det kombinerte sansetapet er medfødt eller oppstått før språket er etablert, brukes betegnelsen medfødt døvblindhet.

Når det kombinerte sansetapet oppstår etter at språket er etablert, brukes betegnelsen ervervet døvblindhet.

Døvblindhet er en kombinert syns- og hørselshemming. Den begrenser en persons aktiviteter og hindrer full deltakelse i samfunnet i et slikt omfang at det krever at samfunnet støtter med særlig tilrettelagte tjenestetilbud, tilpasning av omgivelsene og/eller tekniske hjelpemidler.

En person med døvblindhet kan være mer funksjonshemmet i en aktivitet og mindre funksjonshemmet i en annen. Derfor er det behov for at hver enkelt aktivitet og deltakelse i denne vurderes hver for seg.

Varierende funksjonsevne i den enkelte aktivitet og deltakelse i denne kan videre være påvirket av forhold i omgivelsene samt av individuelle personlige forhold.

Døvblindhet medfører varierende behov for at alle aktiviteter tilpasses individuelt, og spesielt når det gjelder enhver form for informasjon, sosialt samspill og kommunikasjon, orientering i rom og fri bevegelse, dagliglivets gjøremål, krevende næraktiviteter, herunder lesing og skrivning.

Regionsenteret ved Andebu Døvblindesenter har arbeidet med høringsnotatet og ønsker å la seg høre med følgende kommentarer/momentene relatert til personer med ervervet døvblindhet og deres behov for brukerstyrt personlig assistanse. (BPA)

Enkelte personer med ervervet døvblindhet vil ut fra de erfaringer vi har kunne nytte seg av ordningen med BPA. Ut fra vår målgruppe på 100 personer med ervervet døvblindhet kan vi anslå at ca 25 personer vil ha utbytte av å få mulighet til å organisere tjenestene fra kommunen som en BPA ordning. De har en alder fra ca 25 – 75 år.

Det finnes i dag ulike ordninger som personer med ervervet døvblindhet kan nytte seg av, for eksempel tolk / ledsagertjenesten og tilrettelagt transport for funksjonshemmede (TT ordningen). Problemet er at disse ordningene har begrensninger med tanke på omfang, oppgave og tilgjengelighet.

En tolk/ledsager skal beskrive omgivelsene, formidle språklig kommunikasjon og ledsage personen fra et sted til et annet. En tolk/ ledsager er ikke en assistent eller en hjelper til praktiske oppgaver i situasjonene, og skal for eksempel ikke hente, bringe eller ha oppsyn på barn, bagasje eller brukers eiendeler. Tolke/ ledsager skal bestilles på forhånd. Det er dog ikke noen garanti for at en får tilgang til tjenesten, på grunn av tolkemangel. Dette skaper usikkerhet for en brukergruppe som trenger forutsigbarhet for å forberede og gjennomføre aktiviteter.

TT- ordningen strekker ikke til for at personer kan leve et aktivt og selvstendig liv, med fullt ansvar for egen husholdning og familie.

Døvblindhet fører til en sårbarhet i forhold til å opprettholde sammenheng og betydning i kontakten med andre mennesker og i forhold til de fysiske omgivelsene. De fleste personer med ervervet døvblindhet gir uttrykk for at de ønsker å begrense antall personer de forholder seg til over tid. Relasjoner over tid kan gi felles opplevelser og referansepunkter. Tilstanden døvblindhet truer muligheten til å opprettholde kommunikasjon med omgivelsene, spontanitet, aktivitet og selvstendighet. Ved å ha tilgang til en tjeneste som dekker sammensatte behov, reduseres risikoen for isolasjon og passivitet.

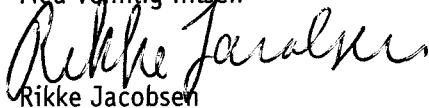
Personer med ervervet døvblindhet kan ha sammensatte behov for tjenester fra en kommune. I høringsnotatet foreslår departementet som en hovedregel at retten til BPA inntreffer når kommunes tjenestetilbud er omfattende. Kriteriet baseres på skjønn med et veiledende omfang på minst 20 timer i uka. For personer med ervervet døvblindhet er behovet for tjenester sammensatt, men omfanget kan for enkelte være mindre enn 20 timer. For at ordningen skal være reell for vår målgruppe ønsker vi at det legges mer vekt på behovet for sammensatte og fleksible tjenester enn omfanget på tjenesten.

Om kommunen eller et andelslag av brukere, som ULOBA, skal være arbeidsgiver, ønsker vi ikke å uttale oss om, men ADb vurderer det som viktig at andre enn den funksjonshemmede selv er arbeidsgiver, med tanke på ulike administrative oppgaver.

For personer med ervervet døvblindhet vil det være avgjørende hvem som skal være deres assistent, derfor ser vi det som nødvendig og viktig at de kan være med i ansettelsesprosessen.

Dersom det i vårt høringsnotat er uklarheter eller utsagn/momenter dere ønsker at vi skal utdype ytterligere, ber vi dere ta kontakt med oss.

Med vennlig hilsen

Rikke Jacobsen

Leder konsultativ avdeling

Inger Marie Storaas
Døvblindekonsulent

June C. Veum
Døvblindekonsulent

Gunilla H. Rønneblom
Døvblindekonsulent